

פרשת בא

נושא השבוע: להיות ביחד

נושא השבוע

לאחר **מכת הברד** באו משה ואהרן שוב אל פרעה ואיימו עליו במכת ארבה. פרעה כנראה לא התרשם מאיומיהם אך עבדיו נבהלו והם קראו להשיבם אל פרעה. בשובם אמר להם המלך: "לכו עבדו את ה' אלוהיכם" ושאל: "מי ההתלבטות שעדיין היה נתון בה. משה השיב לו מיד: "בנערינו ובזקננו נלך, בבנינו ובבנותינו, בצאננו ובבקרנו נלך". תשובה שהביעה **גאווה וזלזול** בשאלת המלך. בהשראת פסוק זה בחרנו את הנושא "**להיות ביחד**". תגובת פרעה לדברי משה ואהרן נראית בתחילה חיובית: "יהי כן ה' עמכן כאשר אשלח אתכם ואת טפכם" אך בהמשך אומר: "ראו כי רעה נגד פניכם" כלומר, בדרישתכם לצאת עם כל הנפש והרכוש אתם מביאים צרה על עצמכם. הוא מתיר רק לגברים לצאת ומגרש אותם מעל פניו.

מה הפרשה

- **מכת ארבה ומכת חושך.**
- **מצוות הפסח ומכת בכורות** – ה' מצווה לקחת שה ולשחוט אותו ביום הארבעה עשר לחודש בין הערביים, לסמן את פתחי הבתים של בני ישראל בדמו ולאוכלו בליל חמישה עשר. באותו לילה יכה ה' את כל בכורי מצרים.
- **זבח הפסח ומצוות אכילת מצה** – את היום ההוא יחוגו בני ישראל בכל הדורות ויעשו חג שבעת ימים אשר בהם לא יאכל חמץ ולא ימצא בבתי בני ישראל.
- **יציאת מצרים** – ו"השאלת" כלי כסף, כלי זהב ושמלות מן המצרים.
- **מצוות שנקבעו לדורות לזכר יציאת מצרים** - דיני קרבן הפסח לדורותיו, דיני הקדשת בכור ו"פסח דורות" – מצוות הגדת מצרים לדורות.

נושאים לשיחה

ניתן לפתוח בשאלה איזו תחושה מעוררות בנו המילים שאמר משה "בנערינו ובזקננו נלך...". האם תחושת ה"ביחד" היא תמיד תחושה נעימה? ומכאן - מה הם **החסרונות והיתרונות** של חברות בקבוצה? האם יש זמנים בהם טוב יותר להיות לבד וזמנים בהם טוב יותר להיות ביחד? ניתן להוסיף ולהבחין בין זמנים שונים, כגון: כיצד נעים יותר לבלות; בקבוצה או לבד? בזמנים קשים כשזקוקים לעזרה ועידוד – מה עדיף? ומה לגבי זמנים בהם מעונינים להחליט החלטות באופן עצמאי? כשרוצים לקרוא או לחלום? ניתן להזמין את התלמידים לספר מתי לאחרונה קרה להם ששמחו **שהם עם כל הח'ברה**, ומתי לאחרונה שמחו **כשהיו לבד**.

מ

מדרש זה מציג משל **לכוח ולעוצמה** הקיימים בציבור של אנשים. המדרש מציין את העוצמה הקיימת בחבילה של קנים מאוגדים שלא ניתן לשברה בבת אחת. כדי לוודא שהקוראים לא יחמיצו את המסר העיקרי מוסיף המדרש ומדגיש את שברירותו של הקנה הבודד ואת העובדה כי הוא יכול להישבר בנקל אפילו על-ידי ילד.

ד

לכאורה יכול המדרש לבחור בחפץ אחר למשל מתכת או אבן ולעסוק בהבדל הקיים בין כוחו של הבודד ובין כוחה של הקבוצה. אולם הבחירה בקנים אינה מקרית, במעבר מִקֵּנָה בודד לחבילת קנים אין רק **תוספת** של כוח אלא לכאורה מתרחש מהפך **במהותו של החפץ**: משבירות מידו של תינוק לחסינות (כמעט מוחלטת) מול מבוגר. תובנה זו באה לידי ביטוי גם בנמשל: הקבוצה, הציבור, אינה רק תוספת של כוח והכפלת כוחו של הבודד, אלא הציבור מקבל כח **כמהות בפני עצמה**.

ר

במסורת היהודית ישנה משמעות מיוחדת לכוחו של הציבור, הביטוי הבולט ביותר לכך הוא תפילה במניין הנחשבת בעלת מעלה יתרה על פני התפילה ביחידות, אחד ההסברים לכוחה של התפילה בציבור טמון ב**אחדות ובשילוב** הכוחות השונים הקיימים בכל אחד מהבודדים המרכיבים את הקהילה.

ש

לתפישה ולרעיון זה מתחבר גם עיקרון ה"ערבות הדדית", המהווה מרכיב מרכזי וחשוב במסורת היהודית; הרעיון המרכזי העומד בבסיס ה"ערבות ההדדית" הוא מחויבות הכלל לפרטים המרכיבים אותו.

פעילות נוספת

בהשראת המדרש, ניתן להביא לחלק מן הקבוצות בכתה: דבק, שמינית בריסטול לכל ילד וגפרורים ליצירה (ללא ראשים, ניתן לקנות בחנויות יצירה), ולהזמין את התלמידים ליצור יצירה שטוחה או תלת ממדית תחת הכותרת "להיות בקבוצה". חלק אחר של הכיתה יכול להכין באופן פרטני עבודה יצירתית מחומרים דומים, תחת הכותרת "להיות לבד".